

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
 307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 44. Boston, Mass., Antradienis 1 d. Lapkėrio (November), 1910 m. **M. III.**
 Entered as second-class matter January 28, 1908, at the post office at Boston, Mass., under the Act of Congress of March 3, 1879.

THE LITHUANIAN WEEKLY "TEVYNE"

Published every Week by Lithuanian Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50 c.
 For non members, in the United States.....\$1.25.
 For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1.00.
 For non members to Foreign Countries.....\$1.75

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:

"TEVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

SAVAITRAŠTIS "TĖVYNĖ"

Išcina kas Antradienis (Utarņykas) South Boston'e, Mass.

PRENUMERATA METUI:

Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams Suvienytose Valst. 50 c.
 Ne sąnariams Suvienytose Valstijose.....\$1.25.
 Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.00.
 Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....\$1.75

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TEVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS

INTALPA:

Mūsų inteligentai ir mes.... *Tomas Goris.*
 Žaizda, eilės..... *J. Alyras.*
 Siekis gamtoje..... " "
 Odos higiėna..... " "
 Iš Lietuvos.....
 Lietuviai Amerikoje.....
 Iš Suvienytų Valstijų.....
 Iš visur.....
 Susiv. reikaluose.....
 Kaip išsidirbti gerą atydą..... *J. Alyras.*
 Žvėris, apysaka..... *Vyturiuks.*

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir vesėlioms. Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

A. Ramanauskas

Bankierius, Agentas ir Notarijus.

Pirma ir vienatinė mano lietuviška Banka Massachusetts Valst. po kacija valdžios. Priimu pinigus į depositus ir nuošintį moku gerą. Visokius pinigus mainau.

ŠIFKORTES: Jau keturi metai. parduodu į Lietuvą ir iš. taipgi į visas dalis svieto ant greičiausių Expresavų ir pačtinų laivų visų Kompanijų, taigi Konsulio pašportus parupinu. Pasažierius paimu iš vietos ir pris atau į visas Suvien. Valst. Vietiniai ir aplinkiniai lietuviai yra manim užganėdinti.

SIUNČIU pinigus į visas dalis svieto pagal kasdieninį kursą. labai greitai ir užtikrinančiai. Siuntėjas gauna žinią kada pinigai pribuvo į pačtą.

NOTARIJUŠAŠ: Darau visokius dokumentus ir doviernastis. Visokį darbą agentūros atlieku už ikrinančiai, nes ant to prisirengęs: (dirbau 12 m. kanceliarijoj Rusijoje, mokinausi Valparaiso Univ., išdaviau ekz. į Kastl Garne ir esmiu Pačto Superit. sk. 12). Meldžiu visų kreiptis raštu, o atsakymą apturėsite teisingą.

A. Ramanauskas,

101 Oak Street,

Lawrence, Mass.

Gendroliaus Agentura

Mēs užrašom visus einančius Liet. laikraščius, užlaikom visokios ytalpos knygas, visados tu ime visų išleistų žodinėlių ir d. iodu visiems, kurie užsirašys "Lietuvą", "Vienybę Lietuvosninkų", "Kataliką" puikią (\$1.50) maldų knygelę ar \$1.00 vertės knygę, norėdamas kad naudotusi iš progos ir daugiausiai užsirašytų laikraščius.

Taipgi mēs parduodam Laivakortes į Lietuvą ar iš Lietuvos ir iš kitur, kur kas norėtų atvažiuot ar išvažiuot, turime linijas kuriom perplaukia greitu laiku per jures, kas palengvina kelionę. Už teisingumą ir greitumą nerugosite. Pas mus pinigai nueis greičiausiai, nes mēs su kitų pinigais nedarom biznio. Reikale užprašom visus.

N. GENDROLIUS,

224 Athens Street,

South Boston, Mass.

Kataliogas dykai!

Didelis katalogas visokly geriausios rošies armoniky, gerų ir pigių spaudimui laiškus, mašinių tokių, kaip ant paveikslėlio. Visokiy muzikaliskų instrumentų, lietuviškų knygy ir tt.

Prisiusk savo adresą su 2c. pačo marke. gausite katalogą dovanai. Adresas:

M. J. Damijonaitis
812 33rd St., Chicago, Ill.

NAMINĖ MOKYKLA

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityt ir rašyt be mokinio 15c.
ARITMETIKA mokintis rokundų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyt be mokinio 10c.

Plaigus s'yskite šiuo adresu:
P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS SALIUNAS

Užlaiko šaltą alų, gardžią arielką, kvepančius turkiškus cigarus, ir inportuotus gėrymus. Čia atsijankų lietuviai ras mandagius patarnavimus ir gaus rodą dykai. Atsilankykite pas:
Cezara Vaszkeliavicziū,
 124 Millbury St., Worcester, Mass.

Tel. Canal 2190. Tel. Yards 2139

J. P. Rashinskas

Fotografistas

Išdirba visokias Fotografijas puikiai ir už savo darbą gvarantuoja

Turi dvi puikiai įrengtas Galerijas

3213 So Morgan St. Chicago, Ill.
665 West 18th St.

V. Ambrozevičius

AGENTAS ir NOTARIJUS

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausiy expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigų į visas dalis svieta, turju užstatę randavą Bond (kauciją) \$25 000 dėl teisingumo. Užkviečiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaipo netoli New Yorko gyvend ms, priimu ir pristatau ant laivų, tuomi busit apsaugoti nuo daug New Yorko nesmagumų. Darau doviernastis ir parupinu rusiškus pašportus. Kreipkitės per laiškus pas:

V. AMBROZEVICZIUS
178 Ferry Street, Newark, N. J.
 Telephone 5599 L. Market.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS P. CZAPLIKA

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius, visada švieži, vynai ir visokie likerai geriausi. Visokius gėrymus veseiloms, krikštynoms ir šiaip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 & 121 A St: So. Boston, Mass.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val; Nuo 7 iki 9 vakare.
495 Broadway, - - So. Boston, Mass.

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
 (tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 8-10 ryte; nuo 2-3 po piet; nuo 7-9 vakare.
 TELEPHONAS GREENPOINT 8.

Jurgis Stanaitis

Vienintelis lietuvis PHOTOGRAFAS S. Boston'e

kurs artistiskai atlieka darbą, padarydamas paveikslus kaip grupų, taip ir pavienių ypatų. Lietuviai! Atminkite, jog su reikalais visuomet reikia kreipties prie savojo po šiuom adresu:

453 A W. Broadway, So. Boston, Mass.

Žemaitės raštai

ANTRA PATAISYTA LAIDA LEIDŽIAMA
 :: PRENUMERATOS KELIU ::

Jei lietuvis svetur duoną bevalgydamas, užmirštų Lietuvą, jos žmonės, jų buvį, sielvartas, linksmibes, bet bundančios sąmonės kurstomas, panorėtų atgalvinti kudikystės valzdellus, pasakyčiau jam: skaityk ŽEMAITĖS RAŠTUS! :: :: ::

Jei lietuvis, norį išsitobulinti lietuvių kalboj, klausų koklu budu gali tai padaryti, atsakyčiau jam: skaityk visus ŽEMAITĖS VEIKALUS! :: :: ::

Jau atėjo visi Žemaitės raštai galutinai prirengti spaudai. Todėl, pasiskubinkit tuoj užsiprenumeruoti, nes kaip išeis iš spaados, bus daug brangesni!

Prenumerata dabar už visus raštus tik \$1.00

ANTANAS ŽYMONTAS

318 W. Broadway, S. Boston, Mass.

"DAGIS"

Kritikos, Satyros ir Juokų Mėnesinis Laikraštis

DAGIS gražioj formoj knygos, ant geros popieros ir su viršialiais, viso 20 puslapių, kas mėnuo duoda skaitymų.

DAGIS kas mėnuo talpina po kelis originalinius lietuvių pieštus paveikslėlius.

DAGIS bado visus be skirtumo, kas tik nusikalsta prieš visuomenę, todėl Dagis turi rasti kiekvieno lietuviu name, tai yra geriausia gyduolė nuo visokiy ligų. Juk visiems yra reikalingas linksmumas ir juokai, o Dagis nesigaili straipsnių su įvairiais pasišaipimais ir juokais.

DAGIO kaina labai žema, tiktai po 10 centų num., arba \$1.00 metams.

Siunčiant prenumeratą, adresuokite:
 "Dagis" Publ. Co.
 812 - 33 st., Chicago, Ill.

M. A. Norkunas

Vienatinis
Lietuvis
Išdirbėjas

Visokiy ženklų draugystėm, o ypatingai: kokardų, guzikučių metaliaivų, anameliotų ir padengtų celluloidu, šarpu, veliaivų ir karunų. Man pavestus darbus atlieku artistiskai.

**162 Prospect St
Lawrence, Mass**

Tomas Goris.

Mūsų inteligentai ir mes.

Pirmiausias žingsnis prie pažinties yra kriticizmo dvasia. Ta dvasia daugeliui labai nemaloniai kvepia. Daugiausiai jos nemėgsta tūlos luomos, kurių pamatais esti arba tradicija, arba dogma, arba ypatingas interesas. Sakyčiau, visos tos luomos inertiškai ginasi prieš kriticizmo dvasios bangas vien dėl savo asmenišką gerovės bei intereso, tačiau bijau, kad kas nepaduotų man išėmimo iš mano taisyklės, ir neparodytų, jog yra ypatingai ginančių savo luomos interesus ir manančių, kad tai yra jų pareiga taip daryti. Taip, gal atsiranda aristokratijos pavieniai perstatytojai, kapitalizmo užtarėjai ir t. p., kurie yra insitikingi, būk ir aristokratijos privilegijos yra teisingas dalykas, ir kapitalizmo viešpatavimas būtinas žmonijos laimei ir t. t. Bet tokių persitikrinusiųjų skaitlinės ištikro yra pastebėtinai mažos.

Mus, lietuvius, mažu daugiau pratinta ir versta pripažinti autoritetus, negu didžiumą kitų tautų. Mums sakyta klausyti caro, klausyti žandaro, klausyti darbdavio, neatverti lūpų prieš dvasišką ypatą. Ir mes priimdavome tuos patarimus, rasit, tikėdami, kad mes esame sutverti tikrai klausyti, tarsi pats Sutvertojas būtų davęs mums protą, bet užgynės juomi naudotis. Skaitydavome mes laikraščiuose, kad yra šalys, kur žmonės neturi caro, išsirenka ir prašalina išsiritą valdžią, jaigu ji žmonėms nepatinka, girdėdavome apie šalį, kur gali tikėt, kaip patinka ir kritiškai žiūrėti į religiją,—ir tenai tas viskas buvo taip natūrališka, taip ramiai į tą viską tenai buvo atsižvelgiama, kuomet pas mus Lietuvoj viskas laisvesnio ginama, varžoma ir persekiojama. Štai ateina laisvi, revoliucijos metai; žmonių akyse užsidega koki tai, dar nedrąsi, susipratimo ir laisvės liepsnelė ir jie gana nedrąsiai pradeda prisiziūrėti-prisistebėti tiems, kurie karzygiškai eina kovon laisvės vardan. Vargšai žmoneliai patylomis pakampiais pradeda šnekėti apie savo tiesas, apie savo reikalus, pasijunta ir patys gali už save mąstyti. Užsidega valstiečių sukilimai prieš policiją, prieš svetimtaučius, prieš kunigus. Tie sukilimai tankiai visai ne vietoje, visai be reikalo, stoka jiems taktikos ir organizuotų spėkų, bet visgi jie yra nurodymu, kad liaudis pradeda pajusti savyje spėką, galybę, laisvės dvasią.

Revoliucijos bangų suūzimas anapus Atlantiko atsimušė ir mūsų, Amerikos lietuvių, ausyse. Mes buvome nustebinti pasišventimu mūsų brolių, taip uoliai kaujančių su savo dvasiškais ir kūniškais pavergėjais. Praskambėjo balsas po mūsų kolonijas—užuojautos balsas. Pasipylė aukos revoliucijos reikalams ir kankiniams už laisvę: aukavo darbininkai, aukavo inteligentai, aukavo kunigai tam tikslui. Pripaudimas išmetė ant Amerikos sausžemio desėtkus laisvės kareivių. Jie pas Amerikos lietuvius tapo laisvosios minties apaštalais, ir lietuviai jų klausėsi, klau-

sėsi kartais su užsitikėjimu, kartais baisėjosi jų drąsių kritiškų pažvalgų į kiekvieną dalyką. Indomu mąstančiai ypatai darėsi, kad šios laisvos šalies mūsų vientaučiai yra ant tiek nedasivystę lig atėjūnų iš vergijos viešpatystės. Tikrai buvo iš ko stebėtis, reginti, kaip Amerikos lietuviai bėga iš svetainės arba svetainėje ausis užsikemša, idant negirdėti kalbėtojo "bliužnijimų," nors tie "bliužnijimai" skambėjo tyru balsu, šaukiančiu žmones pradėti už save mislyti.

Tebeskamba dar ir dabar panašūs aniems balsai. Bet priminsiu, kad mes čia, Amerikoje, visados turėjome ir turime daug didesnį skaitlių balsų, šnekančių į mus su reikalavimu užsitikėjimo tame, apie ką mums yra kalbama. Nevienas net ir iš tokių, ką liepia niekam ant žodžio netikėti, bet viską pačiam ištirti, kartas nuo karto pasirodo norinčių, idant jo nuomonės būtų dogmatiškai priimamos; kad taip dedasi, galima persitikrinti, matant, kaip tūli progresyviškų partijų ir organizacijų vadai nekenčia, jaigu kas išdrįsta kritiškai pasiziūrėti į jų bei jų partijos principus. Bet su šios rūšies vadais tikrai pusė bėdos. Yra kiti vadų skyriai,—koki, nesakysiu, nenorėdamas daryti inkirumo "Tevynės" redaktoriui (ką tai reiškia? Red.). Tie vadai, kad ir stengiasi vesti žmones prie apšvietos, susipratimo ar ko ten kito, baisiai ir absoliutiškai nekenčia kritikos! Jie apibrėžia žmonėms kokį siekį-uždavinį, kuris vadams išrodo geras, ir jau nedaleidžia žmonėms turėti per daug savo nuomonių bei išreikštų patarimų ir pataisymų jų, vadovų, plėnams, nėra ką gi jie gelioja, tie Baltrai, be jokio protiško išsivystymo? Darykite taip, kaip mūsų neklaidingos galvos sumanė, o augščiausias tikslas bus atsiektas. Jaigu nenorite paklusniai sekti paskui mus, tai, meldžiamieji, pasitraukite šalin ir negundykite paklusniųjų.

Argi skaitytojas gali tikėtis, kad jie taip viešai kada išsireikštų? Nel! Vienok tą galima patirti iš jų niekur "neklaidingos" taktikos. Vėla, jaigu tu esi sykį jau priimtas į inteligentų skaičių ir pritari vadų nuomonėms, tai gan greit pamatysi, kad liaudis tokių vadovų rankose—tai inrankis garbės ingijimui, nors ta pati liaudis yra tikrai "chamai", tikrai nemąstančioji, tamsi masa—molis, kuris, tačiau, yra reikalingas, idant protiškai išsivystę asmens turėtų ką valdyti, iš ko lipyti sau puodus...

Jaigu jau visi ragina, tai ir aš paraginsiu skaitytojus, kurių nepriima vadovai į inteligentų skaitlių, kad jie, skaitytojai, pradėtų jaustis esą žmonėmis, o ne inrankiais kitų žmonių. Kada mes, ne-inteligentai, buvome pilnoje caro ir tikėjimo vergyboje, kaip meiliai mums šypsojosi laisvė ypatos, žodžio, tikėjimo ir t. t! Visas tas laisves mes turime čia, betgi ar naudojamės jomis, kaip turėtume naudotis? Turbūt, mes pervirš pripratę prie autoritetų ir be jų, tarsi, gyventi negalėtume. Mes tveriamo organizacijos, išdirbame konstitucijas, visiškai mažai savo dvasios praleisdami į tas organizacijas ir konstitucijas. Ateina pas mus organizatorius su savo išdirbtais plenais, su pažymėtais punktais būsimos konstitucijos ir ima

mums kalti į galvas, kad viskas yra ar bus sutvarkyta gerai ir mes jam tikime: jis taip pertikrinančiai šneka, kaip čia žmogus gali abejoti apie bent ką? Na, ir priėmi viską, sutinki su viskuo. Tikrai paskiaus pamatai, kad tūli punktai tau nepatinka. Kas buvo pasakyta apie vienos ypotos iniciatyvą propagandoje, tas tinka ir suorganizuotiems mažiems komitetams, užsiimantiems jeib kokia propaganda. Šaukiame mes bertaininius, metinius ir t.t. susirinkimus ir seimus, idant investuoti šiuokius-tokius pagerinimus savo organizacijų gyvenimui, bet ir čia, laikui atėjus, mes pasirodome nebyliais ir paklusniais ožiais. Vienas-kitas reformatorius-vadas paprastai užima pas mus tokią paguodotinę vietą, kad mes, absoliutiškai insitikėję į jį, duodamės perkalbinti bei prikalbinti vienon ar kiton jam patinkamon pusėn. Mes jaučiamės mažučiais, per daug mažučiais prieš mūsų instatymdavius ir vadovus. Mes neužsitikime užtektinai savimi, mes atsisakome nuo savo balso, idant neįneisti kokį inteligentą, ir mes paliekame savo reikalus ant valios Dievo ir vadų autoriteto. Bet tas visas mūsų nuolaidumas ir atsidėjimas ant kitų tegali tikrai pažeminti mus ir kenkti mums. Tokia mūsų taktika teliūdija apie mūsų neveiklumą, nesusipratimą ir *vergiškumą*.

Mano nuomone, didžiausias žingsnis, kurį 20-tas amžis padarė paaugštinimui žmogaus, yra tai emancipacija ypotos, t. y. mažesnis ar didesnis pasiliuosavimas ypotos nuo atsidavimo visame kame ant pripažintų autoritetų. Emancipacija ypotos reiškia tai, kad kiekvienas žmogus turi tiesa ir privalo galvoti patsai už save; emancipacija liepia žmogui jaustis lygiu su kitais žmonėmis ir guodoti savo ypatą; emancipacija yra priešas vergiško pasidavimo po kitų intekmę ir atsisakymo nuo savo valios ir nuomonių, idant užganėdinus tą, kurį skaitai augštesniu už save. Kaip pirmesniuose amžiuose išsižadėjimas savęs buvo skaitoma už dorą, taip 20 amžis pasmerkia tokį išsižadėjimą, kaipo *didžiausią nuodėmę* prieš mokslo ir sveiko proto davadus. Dėvyza mūsų amžiaus turėtų būti lygybė, reikalavimas pripažinimo žmogiškos vertės kiekvienam žmogui, nepaisant, ar jis būtų intelektualiai išsivystęs, ar ne. Tikrai išgamos šio dvidešimtojo amžio tepripažįsta už dorą daigtą būti "ubagu dvasioje."

Mes, ne-inteligentai, turime laikytis to principo, kad ginti savo tiesas ir kovoti, kad visi turėtų lygias tiesas—tai didžiausia dora. Mes neprivalome kelti jokių kerštų prieš mūsų inteligentus; jaigu jie mus norėtų pasikinkyti savo žagrėn, mes turime vientik neįsileisti su savimi taip apsieiti, o inteligentai bus priversti pasikakinti lygiomis tiesomis su mumis ir turės geriau mus paguodoti. Dabar, kada mes tūliems inteligentams esame reikalingi, idant jie galėtų per mus sau garbę ar pelną ingyti, jie pas mus ateina su meiliais žodeliais ir dideliais prizadėjimais, bet dauguma tų inteligentų perstoja darbavęsi mūsų tarpe, kaip tik pasitaiko jiems koksai nemalonumas iš ne-inteligentų pusės. Galėčiau aš paminėti kokį pus-tuzinį mūsų inžymesnių "veikėjų", kurie neva dirba

liaudies labui, o vienok pasikalbėjimuose su sapo bendrais inteligentais tikrai niekina mus-tamsesniusius ir mažesniusius (mažesniusius, kaip inteligentai apie mus mano) brolius. Mes rašome laikraščiuosna ne-inteligentiškus straipsnelius-apsysakėles, o mūsų inteligentai didžiuojasi tuomi, kad jie tokio ar tokio iš mūsų pradinių, bemokslų rašytojų nei raidės neskaito. Ar ne geriau jie padarytų, kad mums pritartų, paguostų bei pamokytų mus, užuot metus paniekos skarmalą mums ant akių?! Nesakau, kad visi inteligentai yra tokie, kaip aš minėjau; bet nėra reikalo čia investuoti jokių plačių pasiaiškinimų, kaip neįneidus mūsų inteligentiją, nes mes matome, kas kaip veikia ir elgiasi; mes mokame išskirti pelus nuo grūdų, ir garbės verti inteligentai atsiima nuo mūsų atsakančią sau pagarbą ir paguodoną.

Šio mano straipsnio mieriu buvo paakinti liaudį daugiau paguodoti savo ypatą, ir visuomet veikti savo protu, neužsitikint ir neatiduodant jokiam autoritetui, tvarkyti patiems savo reikalus, naudojantis iš šios šalies laisvės.

Žaizda.

Neverk, o sužeistas kleveli!
Laikinis tavo sopulys;
Žaizda sunki, gražus medeli,
Bet lyg pavasariui užgys!

Žaliais vėl lapais pasipuoši,
Ir grožė tavo vėl žērės.
Širdis užgauta, vien dejuosi
Lyg šaltai prieglaudai duobės.

J. Alyras.

MOKSLO TRUPINIAI.

SIEKIS GAMTOJE.

Indomu, kad taip daug mūsų mano, būk viskas gamtoje sutverta ir pritaikyta žmogui, nežiūrint į tai, kad kasdieną sutinkame kenkiančius mūsų gerbuviui apsireiškimus. Mes kasdieną kvėpuojame oru, suterštų užsikrečiamųjų ligų gemalais ir perdidele kiekybe dulkių, blėdingų sveikatai. Gamtoje yra daugybė nuodingų gyvačių ir draskančių žvėrių, kurie irgi daugiau kenkia, negu daro žmogui gero. Negalima būtų išrokuoti visų gamtos apsireiškimų, kurie žmogų vargina.

Sena žmona, kuri manė, jog tai ypatingos apveidos darbas, kad pro daugelį didžiųjų miestų bėga ūpės, gerai iliustruoja ypatą, manančią, būk visas pasaulio tvėrimo plenas buvo pritaikytas prie žmogaus reikalų. Pasaulio grožis jojo žieduose, žolynuose ir medžiuose egzistuoja tikrai savo tikslui, o ne žmo-

gaus bei kitko palinksminimui. Gėlės spalva ir visi jos būdo bei gražumo privačumai yra paskirti tam, kad vylioti prie savęs oro vabalėlius, kurie pagelbėtų žiedų užsivaisinimui, pernešdami sėklas nuo vienos gėlės ant kitos. Viskas gamtoje egzistuoja, auga ir vaisinasi pats sau, savo egzistavimo tikslui: žolynai, medžiai ir gyvūnai kovoja *už savo ir savo veislės buvį*. Jie nereikalauja žmogaus apiprekiavimo nei jo atydos. Pasaulis yra geras pats savyje be jokio sanatnašumo su žmogumi; jo buvimas turi tikslą pačiame savo buvime.

Daugumas tiki, kad oras ir vanduo sutverti dėlto, kad žmonės nebūtų galęję be jų apsieiti. Tai klaidinga nuomonė. Reikėtų manyti, kad žmogus ir yra tuomi, kuomi jis šiandien yra, todėl, kad buvo oras ir vanduo pirmiau, negu pasirodė silpniausi gyvasties apsiereikškimai ant žemės. Ta primityviškoji gyvastis jau rado orą ir vandenį, geriau sakant, ta gyvastis dėlto tik ir pasirodė, ant kiek dabar žinoma, kad buvo oras ir vanduo. Tas viskas reiškia, kad kiekvienas augmuo ir kiekvienas gyvūnas nuo pat savo primityviškų viencėlių pirmtakūnų turėjo taikytis prie duotų, apsupančių jų sąlygų, kurių dėlei jis tik tegalėjo atsirasti ir išsivystyti. *Jis yra iš kiekvieno atžvilgio produktas aplinkybių nuo pat savo veislės ir savo paties atsiradimo iki savo paties ir savo veislės išnykimui.*

Sveikiausia gyvenimo filosofija yra ta, kuri mokina prisitaikyti prie aplinkybių ir užlaikyti gamtos instatymus. Tiesa, žmogus, kovodamas su neprilankiomis aplinkybėmis ir pergaldamas jas tobulinasi, bet tas dar nereikia, kad tokios aplinkybės yra skirtos žmogaus gerbuviui.

J. Alyras.

ODOS HYGIENA.

Oda yra pilna mažučiu triūbelių, kuriuos užsibagia skylutėmis ant odos paviršio. Pro tas skylutes išeina iš kūno daugybė nenaudingos kūnui medegos. Užtenka trijų dienų, idant veiklios ypatos visa oda apsidengtų nešvarumais bei išmatomis iš vidurio, it koku liaku. Tokis apdangalas susidaro iš rūgščių ir riebuluotų medegų, ir menko išprakaitavimo užtenka, kad tos medegos pradėtų išsidėstinėti arba pūti. Jų pūvimas pagamina visiems žinomą bjaurų dvokėsį. Tas procesas ne tikta užlipdo odos skylutes ir suteikia kūnui ir protui kokį tai nuobodumo bei nuovargio jausmą, bet ir pritaisto buveinę žinomiems parazitiskiams mažiems gyvūneliams, kurie moksliskai vadinasi *demodoces follicularum*. Aš nemėginsiu smulkmeniškai aprašinėti tuos žiaurius gyvūnelius su astuoniomis kojomis ir aštriais nagais ir aštriais kirstukais, panaudojamais, idant pradurti odą ir apsigyventi joje. Čia apsibuvę, tie parazitai daro žmogui daug inkirumo, būdami priežastimi niežėjimo ir retkarčiais padarydami ant kūno šašus, kuriuos taip tankiai matome pas šunis. Nelabai sunku susilaukti viso to, jaigu oda yra nemaudoma ir abelnai nešvariai užlaikoma.

Žymiame laipsnyje mes kvėpuojame per odos skylutes, kurios, kaip buvo minėta, perstato savimi odos triūbelių galus ant odos paviršio; jaigu visas tas skylutes ūmai uždarytume, tai mažne taip greitai turėtume mirti, kaip kad jaigu neinleistume oro plaučiuosna. Tos skylutės bei triūbelės turi odos paviršyje muskulius, su kurių pagelba jos atsidaro ir užsidaro: jos atsidaro, kuomet kūnas esti šiltas ir užsidaro, kuomet jis esti šaltas. Kada mums šalta, mes užtraukiame arba uždarome tas skylutes, kad nedauidus kūno šilumai eiti lauk; ir kada jos esti sveikos ir, taip sakant, gerame dirbančiame stovyje, mes negalime "gauti šalčio" bei greitai peršalti, kada susiduriame su šaltesniu oru. Vartojimas tų muskulų yra svarbiausias būdas, koku galima palaikyti odos muskulius atsakančiame sveikame stovyje, taip kad jie mums tarnautų, kaip yra gamtos likta. Kaip visi kiti muskulai, jaigu jų nevartojame ilgą laiką, jie pradeda sutingti. Jai ilgą laiką ranką laikytume nuleidę žemyn, nieko jaja neveikdami, o net ir nejudindami, tai pamatytume, kad reikia didelės pastangos, idant priversti ją klausyti mūsų valios, kada panorėsime išnaujo ją panaudoti kokio-nors fiziško darbo atlikimui. Taip pat yra ir su ypatomis, gyvenančiomis tolygioje, šiltoje temperatūroje; jos praranda galę uždaryti odos skylutes, ir maža permaina temperatūros šaltyn apteikia tas ypatas šalčiu. Kada asmens, kurių odos paviršio muskulai yra tapę tingiais bei mažveikliais, atsigula šaltan lovon, dasilyti kūno šalto vandens arba dasileidžia šaltam vėjui užpūsti, jie kartais gauna tokį savo sistemai smūgį, kad sunku jiems išsisukti be labai negeistinių pasekmių.

Idant odos muskulai galėtų kontroliuoti išlaukinį šaltį ir šilumą, t. y. atsiliepti ant temperatūros atmainų taip, kad tos atmainos tavo kūnui nekenktų: idant išvengti "šalčių", idant geriaus apsisaugoti nuo limpančiųjų ligų ir idant pats galėtum geriau kontroliuoti savo kūną, paduodame sekančias taisykles:

1. Niekuomet nemiegok prikaitintame kambaryje, ir laikyk mažų-mažiausia vieną langą atidarytą, taip kad kambarin galėtų priplaukti užtektinai tyro oro, *nepaisant ant to, kaip lauke nebutų šalta.*

2. Niekuomet nemiegok jokuose rūbuose, kuriuos devėjai per dieną.

3. Lova privalo būt vėdinama kasdieną ir, kaip galint, tankiai leidžiama saulės spinduliams užteiti ant jos, idant pataluose per dieną prisirinktų tyro oro ir idant saulė galėtų naikinti bakterijas, jaigu tokių tenai atsiranda.

4. Niekuomet nemiegok kambaryje, kurin negali saulė ineiti.

5. Visuomet išsivilk iš visų apvalkalų ir ištrink savo kūną rankomis pirma, negu užsivilksi naktiniais marškiniais. Jaigu esi labai opus link šalčio, tai kas rytas, tuojaus po atsikėlimui apsivilgink vandeniū kambario temperatūros ir paskui išsitrink sausu audėklū, taip kad neliktų ant kūno jokio šlapėsio ir kad kūnas nuo ištrinimo sušiltų. Geriausia yra pirma suvilgintį kaklą ir nugarą ir tuoj sausai ištrinti; pas-

kui reikia suvilginti ir sausu audeklu ištrinti kūno priešakį: krūtinę ir pilvą; po to galima taip-pat padaryti su kojomis ir rankomis. Geistiniausia būtų vilginti išspradžios vieną koją ir, ją ištrynus, kaip viršų pasakyta, vilginti kitą koją ir t.t., tai yra, sveikiausia būtų, jaigu, suvilgęs vieną kūno dalį, tuojaus nušluostytum, užuot suvilgius kelias kūno dalis ir šluosčius vieną po kitai. Kada, tokiu būdu, visą kūną esi suvilgęs ir ištrynęs, tvirtai ištrink rankomis visą kūną išnaujo, taip kad niekur neliktų drėgnumo ir kad oda būtų švelni, minkšta ir šilta. Tai padaręs, tol vaikščiok po šaltą kambarį, kol šaltas oras susidurs su visomis kūno dalimis.

Pirm apsilgimo šaltu vandeniu ir išsitrinimo galima nusiplaut šiltu vandeniu, nesigailint muilo. Šitas besiplovimas šiltu vandeniu yra atliktinas sykį į savaitę, jaigu asmuo nevalgo daug mėsos ir nelabai prakaituoja. Priešingame atvejuje reikėtų du sykį į savaitę plautis šiltu vandeniu su muilu. Kada daeisi iki to, kad šaltas vanduo, šaltas oras ar šalta lova daugiau tavęs nebegązdina, tąsyk gali kas antras ryras apsilauti šaltu vandeniu, kaip buvo pirma minėta. Bet rytais, kuomet nevarioji šalto vandens apsilpovimui, gerai padarysi, jai ištrinsi savo kūną sausu rankšluosčiu ir paimsi, taip vadinamą, šalto oro vaną, t. y. pabūsi tūlą laiką be jokių apvaskalų šaltame ore ir išsitrinsi sausu rankšluosčiu bei rankomis. Silpnėsnėms moterims geriau būtų neimti tų šalto oro vanų tankiau, kaip kas trečias rytas.

Viršutinasai procesas pašaukia prie veiklumo odos muskulų, ir paliuosuoja arba apvalo juos nuo antodinių išmatų, kurios su laiku, it kokia žieve, apdengia odos muskulų.

Prasmė viršminėtų padavadijimų yra šitokia: Kada kūnui yra normališkai šilta, jokios pastangos nėra muskuluose, idant uždaryti bei užtraukti odos triūbelės išlauko; bet kada kūnas susiduria su šaltu oru, tos triūbelės užsidaro, žinoma, ne visiškai užsidaro, bet tiktai žymiai susisiaurina savo išlaukinėse užbaigose. Jaigu tų triūbelių muskulai per ilgą laiką negauna atlikti tų funkcijų, t. y. užtraukti ir atidaryti triūbelės, tai jie tampa neveikliais ir praranda galę reguliuoti odos skylučių atidarymą ir užsidarymą sutinkamai su temperatūros permainomis. Taigi pasitaikius šaltesniam orui, jis praeina pro odos skylutes ir suteikia kūnui šaltį. (Mes žinome, kad, jaigu insipjauname, arba nudegame ir neapdengiame sužeistą vietą nuo šalčio, mes gauname užsidegimą bei, kaip paprastai sakoma, "užsivietrijimą" skaudamoje vietoje ir aštrų skausmą). Taip atsitinka, dėlto kad nušala cėlės pasekmėje to, kad odos muskulai, nusilpę, ačiu jųjų ilgam nevariojimui ir nemankštinimui, negali veikti ir tokiu būdu negali apginti kūną nuo šalčio; bet tos šaltosios vanos sugrąžina muskulams jųjų sveiką, veiklą stovj.

Plautis šaltu vandeniu ir imti šalto oro vanas gali net dalikatniausio sudėjimo ypatos be jokio pavojaus, jaigu tik jos *visiškai* prisitaikys prie paduotų taisyklių; bet jaigu kas mėgintų tai daryti kambary-

je, kur yra karštas kakalis, tai galima būtų tikėtis iš to gana negeistinių pasekmių. Kada pridėsi šaltą vandenį prie kūno, odos triūbelės užsitrauks ir, kaip tik šiltas oras atsimuš į odą, jos turės atsidaryti. Dabar, esant odos triūbelėms atidaroms ir susidurūs su šaltu oru labai retas kuris išliks negavęs šalčio. Vėla, moterys mėgsta besiplaudamos pridengti vieną kūno dalį, kuomet plauna kitą, kas turi tą pačią išdavą, kaip karštas kakalis. Šiltesnė kūno dalis, kuri yra apdengta, priverčia neapdengtųjų dalių odos skylutes atsiverti, ir šaltas oras pro jas insiveržia į sistemą, ir jau turi šaltį. Tačiau, jaigu visas kūnas yra lygiai išstatytas ant šalto oro, odos muskulai yra visi veikiančiame apsaugos stovyje ir nėra pavojaus gauti šaltį. Be to, ypatos, nerangios, mėgstančios ant vietos sėdėti bei stovėti, kaip greit apsilpauna arba priima šalto oro vaną, privalytų tuojaus išeiti iš buto atviran oran ir smarkiai pavaikščioti keletą arba kelioliką minutų, taip kad sukelti savyje smarkų, pilną kvėpavimą. Sugrįžus, reikėtų išgerti kokį stiklą šalto vandens prieš pusryčius arba, jaigu kam yra geriau, užgerti šalto vandens prieš pasivaikščiojimą. Ypatos veiklių fiziškų inpročių geriau padarytų, jai išgertų vandens pirm pasivaikščiojimo, o išėjusios pasivaikščiūtų darytų gilius oro inkvėpimus, taip kad galėtų išmesti lauk visą per naktį prisirinkusį plaučiuosna dvidegėtą angliadarį, bei angliarūgštį.

Vienas-kitas skaitytojas kartais gali perdėti viršpaduotose praktikose, rokuodamos, kad, jaigu kas maža gerai, tai daug dar geriau. Vienok reikia partarti, kad, kaip kitur, taip ir čia vengtini yra kraštutiniškumai. Atminkime, kad blogas, bei piktas yra tai iškreiptas bei kartais perdėtas geras, ir daigtas, kuris gali daug labo suteikti, lygiai gali pagaminti daug negero. Net tokios paprastos instrukcijos ir taisyklės, kaip kad viršų nurodytos, gali būt pavartotos nenau-dai, nes yra daug energiškų, veiklių ypatų, kurios gali perdėti, iš vienos pusės; iš kitos gi pusės, randasi daugelis opių, bailių ypatų, kurios negalės būt pertikrintos, kad joms nekenks nieko pilnas prisitaikymas prie minėtų taisyklių, ir tokios ypatos nedadarys tiek, kiek reikia; o tiktai iš dalies sekti tąsias instrukcijas yra kuone toksai pats pavojus, kaip savo uolome per toli nužengti. (Pagal Butler).

J. Alyras

Iš Lietuvos.

Baltrusių dainos muzikoje.

Žinomas vilniečiams muzikas-kompozitorius, kuris gyvai interesuojasi baltrusių ir lietuvių melodijomis, viešėdamas pastarąją vasarą Baltgudžiuose, susirašė daug indomių melodijų. Dabar iš tų melodijų jisai sutaisė didelį muzikos veikalą, kurį pavadino "Baltarusių suite". Sutaisytas jisai didžiai kapeilijai ir bus išpildytas pirmą kartą bene Lvove, per žadamąjį netrukus būti lenkų muzikų suvažiavimą. Kad

taip mūsų muzikai-kompozitoriai bandytų sekti p. Rogovskio pėdomis!

Mokytojų institutas.

Šįmet į Vilniaus mokytojų institutą nepakliuvo nei vienas lietuvis. Prie kvotimų stėjo bent keliolika lietuvių. Pavasarį baigusieji institutą lietuviai pp. Zubrys ir Šeštokas jau gavo ir vietas: pirmasis Vindavoj moterų gimnazijoje, antrasai Kaune miesto mokykloje.

Instituto auklėtinių katalikų tėvai buvo reikalavę lenkų kalbos išguldymo institute, bet instituto direktorius p. Bogojavlenskij lenkų kalbos išguldymą pripažino nereikalingu.

Marijampolė.

Suv. gub. Spalių 1 d. buvo pašventimas naujo buto namų ruošos ir rankų darbų panelės Uogintaitės mokyklos, kuri gyvuoja pas mus jau antri metai. Mokykla prasidėjo nuo rugsėjo 15 dienos. Tuo kartu mokiniams 24 merginos, atvykusios iš įvairių kampų Lietuvos. 13 mokinių gyvena prie pat mokyklos pensionate. Prie mokyklos yra vakariniai kursai, kuriuose merginos po dienos darbų lavinasi protiškai. Iš viso darbuojasi 4 mokytojai ir penktasis kunigas kapelionas.

(Iš "Vilties").

Godingos pilis.

(Telšių pav. 6-am verste nuo Plungės prie Kulių kelio)— tai vienas didžiausių ir gražiausių Žemaičiuose kalnų. Iš tolo, vieškeliu važiuojant, pamatai gamtos reginėlį, kuris tuoj užžavėja savo ypatinga išvaizda: po kojų upė Babrungas; šalyje daug už Godingą žemesnis kalnas Šv. Juozapo; iš antros pusės lygūs augšti laukai. Ties ūpe stovint, Godinga nepaprastai augštai išrodo: čia, rodos, taip ir kvepia Lietuvos senovė, čia patys kalnai ir kalneliai, rodos, slenka žiūrėtojo link, kad papasakoti apie anuos garsingus laikus. Tas puikus gamtos reginys sujudina net labiausia atšalusio žmogaus jausmus, čia negalima ramiai žiūrėti, čia negalima tylėti apie praeitį, čia atgimsta pailsusi nuo kasdieninio darbo žiūrėtojo siela; taip ir norisi viską išnagrinėti, viską iširti. Pilis riogso ant Babrungo upės kranto. Upė apsupa kalną iš trijų pusių. Kalnas, skardžiai nusileidžias prie upės, apaugęs beržais, aržuolais, uosiais ir lazdynais. (Nuo pilies šono Babrungas kiek atsitolina). Iš žiemų vakarų pusės čia prieina puiki lyguma. Pati pilis turi beveik laivo išvaizdą, geriausiai pastebiamą iš žiemų vakarų pusės. Kalne daug šaltinių; žemė per daug vaisinga (ariami du šonai ir viršus). Iš nugriūvusio pakraščio matyti eilės kumstės didumo akmenų, plytgaliai ir tankiai anglys. Ariant, čia randama varinių sagučių ir kitų smulkmenų. Ypatingai gražūs visi aplinkiniai kalniukai, dailiai apaugę smulkiais medeliais; visi aplinkiniai dirvonai ariami. Netoli pilies lankos viduryje pilelė: lygumoj tarp kalnų prie upės sukastas dailus kalnelis, apsodintas liepomis: čia, sako, esą kapai kokio tai karžygio. Trum-

pai pasakius ir istoriškai žingeidi ir viena gražiausiųjų Žemaičiuose vietų.

Vepelis.

(Iš "Lietuvos Žinių").

Lietuviai Amerikoje.

Baltimore, Md.

Spalio 9 buvo visų 12 Baltimore's draugijų ir kuopų atstovų susirinkimas, po 3 atstovus nuo kiekvienos. Atsisakė atsiuntusios savo atstovus tikrai dvi bažnytinės dr-stės: Šv. Jurgio ir Šv. Izidoriaus.

Susirinkimą surengė 64 S.L.A. kuopa, kuri užkvietė visas kitas šios lietuvių kolonijos draugoves, idant visiems sykiu išdirbti plenus iškilmingam apvaikščiojimui 26 S.L.A. seimo, kuris bus laikomas 1911 m. šiame mieste.

Minėtos bažnytinės draugystės, kaip viena ypač iš jų pusės paaiškino, neprisidėsiančios prie iškilmių, rengiamų sutikimui 26 S.L.A. seimo, jaigu tas seimas nebus išvieno apvaikščiojamas su S.L.R.K.A. seimu, taipgi būsiančiu Baltimore'je 1911 m. Vienok anų 12-tos draugijų atstovų nutarta nerengti jokio apvaikščiojimo išvieno su S.L.R.K.A.

Susirinkusieji paskyrė komitetą rengimui apvaikščiojimo 26 S.L.A. Seimo. Komitetan ineina pp. T. Ivaškevičius, P. Lazauskas, J. Alyta ir V. Česna. Apart rūpesčio šio komiteto, darbuosis ir viršų paduotų draugysčių atstovai, kurie laikys kas mėnesis susirinkimus tam pačiam mierui.

Iš nutarimų tuo tarpu praleisti sekantieji: Parodą parengti panedėlyje, 2-roj dienoj Sekminių, nes tai patogiausias laikas darbininkams, kadangi daugumas jų tą dieną nedirba. Užkviet majorą ir kitus viršininkus. Paroda turės eiti iki parkui, kur bus laikoma prakalbos. Antradienyje prasidės 26 S.L.A. seimas. Seredos vakare atsidarys T.M.D. seimas; ketvergo vakare bus lošiama teatras. Sekmadienyje nutarta parengti pasivažinėjimą vandeniu, jaigu bus galima gauti laivą.

Žodžiu sakant, baltimoriečiai darbuojasi, idant visas aplinkybes sekančio S.L.A. seimo padaryt maloniomis. Vėliaus pranešime apie tai, kas bus daugiau daroma iš to atžvilgio.

Komiteto narys P. Lazauckas.

South Omaha, Neb.

Čionykščiai lietuviai užlaiko 4 draugystės: 87 S.L.A. kp., Tėv. M. D. kp., Lietuvišką kliubą ir Šv. Antano pašelpinę dr-stę.

Liet. Kliūbas rengiasi insisteigti sau svetainę.

Rugs. 11 d. 87 S.L.A. kuopa surengė Žalgirio paminėjimą su invairiu programu, susidedančiu iš prakalbų, deklamacijų, dainų, šokių ir muzikos.

Inžanginę prakalbą pasakė kun. J. Jonaitis, vietinės parapijos klebonas. Apart jo, kalbėjo pp. K. Laucus iš Lietuvos praeities, plačiau apipiešdamas Vytautą ir kryževius, — T. Žarninkas apie senovės Lietuvos rašytojus, Joras Maziliauskas apie rei-

kalą vienybės ir apie naudingumą S.L.A. Buvo dar vienas kalbėtojas, bet ir jis pats, turbūt, nežinojo, apie ką kalbėjo.

Deklamavo pp. Jadvyga Žalpiūtė, Teof. Maslauskaitė, Rožė Jablonskiūtė ir Mar. Maselskienė. Geriausia atliko p. Jadvyga Žalpiūtė.

Piano skambino pp. Teof. ir M. Maslauskaitės. Merginų kvartetas padainavo porą tautiškų dainų. Galiausiai buvo šokiai ir skrajojanti krasa.

Žmonių svetainėje buvo į 300. Gryno pelno nuo vakaro liko \$153. Iš to pasiūsta 100 rub. Vilniui Tautiško namo labui. *J. N. Marijonaitis.*

Easton, Pa.

Per pasidarbavimą p. J. B. Jusaičio miestas atidarė vakarinę mokslinę lietuviams, kurią jau ketvirtą žiemą kaip turime, ačiu jam. Jojon lankosi šį rudenį apie 50 lietuvių ir lietuvaikių. Velytina, kad netik tie patys nepasitrauktų iš mokslinės, bet kad dar ir daugiau prisirinktų. Nupuolus lankytojų skaitliui žemiau 20, miestas uždarytų lietuviams tą mokyklą.

Darbai šilkų audimo dirbtuvėse labai gerai eina. Mokanti atsakančiai austi uždirba nuo \$1,75 iki \$3,00 į dieną. *V. J. Stankus.*

Orange, Mass.

Čia darbai ir uždariai vidutiniškai geri. Lietuvių yra 24 šeimynos ir apie 150 pavienių; visi gyvena sutikime. Neseniai susidarė 186 S.L.A. kuopa ir Šv. Petro dr-stė.

Šiais metais atvyko iš kitur keletas apšviestųjų ypatų, kurios savo gražiais pamokinimais pažadino lietuvius prie veiklumo. Orange yra labai gražus miestelis ir patogus būtų apsigyvenimui, tik tai kairie nusiskundžia, kad negalima gauti nusišamdyti namų. *B. Simanis.*

Kalėjime.

Pottsville, Pa.—Šio miestelio kalėjime randasi diktas skaitlius lietuvių. Jie turi net savo knygynėlį. Priimdamas jį nuo p. Vinco Pasvenskio, radau 579 egz. arba 142 aptaisytas knygas; 8 knygos yra dingusios.

Iš laikraščių gauname "Tėvynę", "Darb. Viltį", "Kovą" ir "Žvaigždę". Visi mes su noru skaitome savo knygas ir laikraščius, už kuriuos redakcijoms nuoširdžiai dėkavojame. *V. Linkis.*

Riverton, Ill.

Mūsų apygardoje orai šilti ir medžiai ir žolė žaliuoja, kaip pavasarį. Lietuviai yra suvargę nuo ilgo straiko, kuris prasitęsė nuo balandžio 1 iki rugs. 13. Šitas miestelis yra "sausas", t.y. užginta jame laikyti ir pardavinėti svaiginančius gėrimus. Neseniai už pardavinėjimą alaus nubausta du lietuviai po \$67 ir dar patupdyta už grotelių ant poros dienų.

Vietinėse anglių kastynėse darbą galima gauti. Priimama ir mokyti darbo. Yra darbo ant gelžkelio,

kur mokama po \$1,65 į dieną. Iš draugysčių turime Šv. Jono pašelpinę dr-stę ir S.L.A. kuopą. Pašelpinė labai nerangiai teišmoka ligoniams prigulinčią pašelpą ir retai teapsieinama be advokato samdymo; S.L.A. gi kuopa yra labai silpna. Spalio 18 ji laikė savo bertaininį susirinkimą, per kurį suaukuota keletas centų Antanui Deltuvai, 133 kp. nariui, esančiam Los Angeles ligonbutyje.

Aukavo po 15 c. pp. J. Gillett ir P. Kleismitas ir po 10c.—pp. M. Retkevičius, A. Šaigauskas ir A. Zakas.

Aukos pasiūsta ponui J. Skritulskui, S.L.A. C. *J. Gillett.*

So. Boston, Mass.

Per vestuvės p. R. Žuleno su p. S. Plavokaitė spalio 9 p. Rezevičius užmanė surinkti keletą centų Tautiškam namui Vilniuje. Vienas svečių, tūlas Antanas G. pasipiktino iš aukų rinkimo ir pagrasino atvesti policistą; būtų taip ir padaręs, jaigu ne svečių mandagumas, kuris privertė Antaną G. susisarmatyti.

Aukų surinkta \$1,00 ir pasiūsta "Tėvynės" red., kuri malonės perduoti pinigus Tautiško namo Komisijai.

Po 25c. aukavo pp. A Tribulauskas, K. Pecūna ir J. Dusevicius; 10c.—Pivorūnas ir po 5c.—Rezevičius, A. Plavokas ir A. Kirailis.

Gerai Žinomas.

Hudson, Mass.

Šitame miestelyje gyvena 45 lietuvių šeimynos ir pavienių 300 suvirš. Darbų yra pakaktinai. Mokama nuo \$1,50 iki \$4,00, žiūrint, kokis darbas. Jau aštuoni metai, kaip gyvuoja S.L.A. 58 kp. su pašelpine dr-ste prie jos. Ji turi narių 83. Kuopos izde yra \$500,00. Spalio 2 atlaikyta bertaininis susirinkimas, per kurį A. Deltuvai, 133 S.L.A. kuopos nariui, esančiam dabar Los Angeles ligonbutyje paaukauta iš kp. izdo \$1,00. Nuo susirinkusių draugų surinkta jam dar \$3,00. Aukos pasiūsta p. J. Skritulskui, S.L.A. *Izd.* *Aukautojas A. Lazauckas.*

Dayton, Ohio.

Šitas miestas turi gyventojų apie 115,000, susidedančių iš invairių tautų; tame skaičiuje yra lietuvių arti šimto šeimynų ir keletą kartų tiek pavienių. Iš draugysčių yra sekančios: Šv. Petro dr-stė, SLA. kp., TMD. kp. ir Lietuvos Sūnų pašelpinė dr-stė; pastaroji dar neseniai susitvėrė.

Dayton'e yra daugybė dirbtuvių ir darbas visados galima greičiau gauti, nei kur kitur. Prastiems darbininkams mokama nuo \$1,50 iki \$2,00 už dešimt valandų; amatninkai uždirba gerai. Būtų geistina, kad apsigyventų tarpe daytoniečių nors vienas inteligentas, kuris paragintų mus prie apsišvietimo, nes čionai nei vieno tokio neturime.

A. M. Metellonis.

Iš Suvienytų Valstijų.

Mokykloje moko socializmo.

New York, spal. 26. — Poni Jessica Garrison Finch insteigė turuolių merginoms mokyklą, kur tarp kitko bus mokoma ir socializmo. Uždėtoja sako, kad lygšiol socializmas buvo teikiamas tik beturčiams, kaip jūjų išganymo doktrina, dabar gi ji pamėginanti prieti prie mokymo socialimo visai iš naujos pusės—išguldynėti jį milijonieriams. Ji praneša, kad iš 110 merginų jos auklėtinių toje mokslainėje nėra nei vienos, kuri nebūtų pasiryžusi atsisakyti nuo savo milijoninių turtų, jaigu pasirodytų, kad galima per tai suteikti laimę tūkstančiams varguolių.

Mokslainė lėšuoja nuo \$1,300 iki \$1,500 į metus, už ką mokinė gauna mokslą ir visą užlaikymą.

Eksplozija ir didelis gaisras.

St. Louis, spal. 20.— Gaisras, prasidėjęs Chicago ir Alton prekinų traukinių pastogėje, padarė \$500,000 nuostolių. Daugiausia nuostolių apskaitoma sudegusiose prekėse, kurios buvo sukrautos gelžkelių sankrovose. Apart gelžkelio savasties, ugnis sunaikino visą eilę artymųjų namų, darbininkų apgyventų.

Gelžkelio tarnas, pamatęs netoli alieiaus vagonų beplasnojančią mažą liepsnelę, nei atydo į tai neatkreipė, manydamas, kad kas numetė tenai degtuką; bet po minutų-kitos visa miegančioji apielinkė buvo sukelta per baisiausią eksploziją: eksplodavo 10 didelių geležinių alieiaus rezervuarų, kuriuos padegė ana menka liepsnelė. Iš miego pabudę gyvenanti toliaus nuo stoties žmonės savo persigandime manė, būk St. Louis'e kyla žemės drebėjimas ir ėmė bėgioti visosna pusėsna, o užsidegęs aliejus eksploduodamas sykiu padegė daugelį namų.

Marės išsilėjo.

Tampa, Fla., spal. 25. — Iš Punta Rossa pranešama, kad audra privarė tiek vandens šion užtakon, kad jis užliejo kelioliką ūkių ir vieną miestelį. Tūkstančiai liko be pastogės, nes vanduo išgriovė butus. Ant kiek dabar sužinota, bangose žuvo 17 ypatų. Daugelis žmonių išsigelbėjo nuo mirties, sulipdami augštuosna apielinkės medžiuosna.

Sufragisčių aktorkų jūnija.

New York, spalio 26.—Aktorka Irėna La Pierre išsiuntinėjo 5000 laiškų New Yorko aktorkoms, ragindama jas susitverti sau "Teatrališkų Sufragisčių jūniją". Pirmu tos jūnijos žingsniu turėsią būti priversti sceniškų veikalų rašytojus rašyti teatrališkus veikalus su didesniu skaitliumi moteriškų rolių. Ji sako: "Moterys aktorkos tegaua tik tai menką dalį sumos, kurią vyrai aktoriai ima. Devyniuose iš dešimties Broadway's teatrų daug didesnė pusė aktorių yra vyrai. Šiuomkart yra daugiau aktorkų be darbo, negu kada pirmiaus. Taigi veikime greitai".

Morganui uždarbis mažėja.

New York, spalio 26. — Plieno magnatas, prezidentas Suv. Valstijų plieno korporacijos, milijonierius J. P. Morganas dejuoja, kad nuo praeitų metų kas bertainis vis mažėja ir mažėja jo pelnas iš plieno; nors pastaraisiais trimis mėnesiais gryno pelno surinko \$37,365,187, bet tai yra \$2,800,000 mažiau, negu praeitą bertainį ir \$900,000 mažiau, negu praėjusių metų tą patį bertainį.

Uždega šeimyną ir save.

Keokuk, Ja., spal. 24. — Poni Rena Stueterman išpylė du gorčiu gazolino ant savęs, savo miegančio vyro ir sūnaus ir padegė. Moteris su sūnumi mirė prieš rytą. Vyras nuvežta ligonbutin, ir vargu bepagys.

Iš visur.

Rusijos žmonių tamsumas.

Minsk. — Prie daktarų sąjungos leidžiamo laikraščio "Mediškos Žinios" atspausstas priedas, kuriame rašo gubernijinis sanitariškas dr. Balkovas apie saugojimosi sodiečių nuo koleros ir apie atsinešimą midiciniškan personalan. Sakant žodžiais to priedo, tai ant koleros sodiečiai žiūri, kaip ant Dievo užleidimo: nesisaugoja, ramiai sutinka mirtį.

Rečiskame paviete net jaunos, plikos mergaitės naktimis aparinėja plūgais sodžių.

Sodžiuje Bronom užkasė gyvais katę ir lydeką.

Nekuriose apylinkėse pasklido gandas apie tai, būk "Japonų valdonas davė daktarams 15,000 r. — nuodinti Rusijos gyventojus."

Buvo atsitikimai, kad sodiečiai slėpė ligonis kluonose ir daržuose, išveždavo į kitus sodžius, plėtodami tokiu būdu epidemiją.

Buvo daug tokių atsitikimų, jog atsisako nuo gyduolių, tik liepia daktarams maž-daug tirinėti juos.

Sodžiuose daktarus sutikdavo su neapykanta ir su kerštu. "Vyti daktarą", buvo lozungu sodžiaus gyventojų.

Daktarų personale nuleista ir rankos. Kova vedėsi ne su epidemija, bet su žmonių tamsumu.

Vietų, kur apsireikšdavo draugiškumas atsinešimuose link daktarų, pasirodė visai mažai.

Sodiečiai.

Ufa. — Po užgirimui sueigos čeremisų sodžiaus Bedejevui ir pripažinimu už pirmą numirusią nuo koleros čeremiskaitės-čerauninkės, atlekiančios naktimis pavydale ugninio stulpo, — dešimtininkai atkasė jos kapą, apvertę kniupščią ir permovė per jos nugarą gelžinę štangą. Apie tą pasibaisėtiną žaislę prasidėjo tyrinėjimas.

Rusija prieš vokiečių laikraščius.

Kada Maskolijos valdžia užgynė įsileidimą Rusi-

jon vokiečių laikraščių "Berliner Tageblatt" ir "Frankfurter Zeitung", keletas rusų redaktorių padavė prašymą Vidaus dalykų ministerijai, kad ji daleistų nors redakcijoms tuos laikraščius, kaipo reikalingus darymui užrubežinio judėjimo peržvalgoms. Bet ministerija atsakė, negalinti daryti jokių nuolaidų.

Tai pirmas atsitikimas, kad ir redakcijoms būtų uždrausta skaityt pirmeiviškus užrubežinius laikraščius. Net laikuose varžiausios cenzūros ir prispaudimų būdavo galima redakcijoms imti užrubežinius laikraščius, kad ir priešingiausius Maskolijos biurokratijai.

Čenstakavos Vienuolyne.

1909 m. rugpjūtį buvo apvogtas stebūklingas Čenstakavos P. Šv. paveikslas. Vagių tuomet nesusekta.

Pasipylė aukos, pats popiežius atsiuntė brangų vainiką Pan. Šv. paveikslui, ir pagalios š. m. gegužės mėn. Čenstakavos Šv. Panelė buvo iškilmingai apvainikuota ir vėl papuošta visokiomis brangenybėmis.

Baisi šventvagystė, sukėlusį tokį didelį trukšmą ne tik Lenkijoje, bet ir visam pasaulyj, jau pradėjo skęsti užmiršimo bangose.

Bet štai rugsėjo 23 d. pasklido žinia, kuri vėl priminė visiems aną šventvagystę ir pravėrė uždangalą ant tokių daiktų, nuo kurių net plaukai ant galvos šiaušiasi.

Keletą mėnesių atgal Zavadų sodžiuje (Lenkijoje) buvo surastas vandenį įdėtas į sofą kokio tai nežinomo vyro lavonas.

Ilgą laiką negalima buvo susekti tos žmogžudystės kaltininkų. Tik pastaruoju laiku buvo sužinota, kad tas lavonas buvo išvežtas iš Čenstakavos vienuolyno. Užtikusi pėdsaką, policija uoliai griebėsi ieškoti žmogžudžio. Pasirodė, kad juo buvo *Paulinas vienuolis, tėvas Damazas Mococho's, kurs, nužudęs savo pusbrolių Vaclavą Macochą ir įdėjęs jo kūną į sofą, su pagalba tarno Zalogo ir dviejų vežikų, išvežė lavoną iš vienuolyno ir įmetė vandenyn.* Tuodu vežiku liko suimty. Zalogas pabėgo, tėvas Damazas irgi bandė bėgti, ir jau buvo išsprukęs į Austriją, bet čia jį pagavo ir pasodino Krokovo kalėjiman. Išpradžių jis nenorėjo prisipažinti, bet paskui išpasakojo visą tiesą. O tiesa ta baisi. Tėvas Damazas jau tenai paleistuvavo su užmuštojo žmona, kurios užlaikymui vogė vienuolyno aukas ir brangius akmenis iš Šv. Panelės stebūklingo paveikslo, pakeisdamas tikrus perlus ir briljantus netikrais. Tame padėdavo jam du tėvai paulinai (Starčevskis ir Olesinskis), nužudytasai Vaclavas (jis būk tai pardavinėjo vogtus daiktus) ir šio pastarojo žmona, kuri dabar jau irgi suimta.

Vienais tik pernai metais vien aukų tėvas Damazas su savo sėbrais išvogė apie 20.000 rb., o iš nesėnai mirusio tėvo paulino Gavalčyko jie pavogė 5000 rb. jo asmeniškų pinigų ir tuos pinigus praleidę Varšuvoj.

Tos žmogžudystės susekimas privertė policiją padaryti kratą pačiame Čenstakavos vienuolyne. Krata ta davė daug prirodymų bjaurių ir begėdiškų vienuolių-paulinų darbų. Tėvo Damazo kambarij rasta kraujo ženklai ir kruvinas kirvis. Be to, tarp sudegintų popierių rasta butelis su nuodais ir daug netikrų perlų. Ir pas kitus kaikuriuos vienuolius-paulinus rasta daugybė laiškų visokių moterų paleistuvių, o taip pat rasta laiškai, iš kurių matyt, kad vienuolino aukos buvo eikvojamoms paleistuvystei ir girtuokliavimui.

Pas tėvus Starčevskį ir Olesinskį rasta raktai nuo Sv. Panelės koplyčios, kuriais jie matomai naudojosi vogimui nuo stebūklingo paveikslo brangenybių. Be to, ta krata parodė, kad tėvai-paulinai veda linksimą gyvenimą, turtingai gyvena, paleistuvauja; pas daugelį rasta paslėpti maišeliai su pinigais, kurių tėvai paulinai niekuomet neprivalo turėti.

Dabar jau neabejojama, kad brangenybes iš Šv. Panelės paveikslo pamažu buvo vagiamos pačių tėvų paulinų (žinoma, ne visų), kad net tas garsus Čenstakavos apsigimimas buvo padarytas, jei ne pačių vienuolių, tai su jų pritarimu (Damazo Macocho, Starčevskio, ir Olesinskio). Spėjama, kad ir pats paulinų perdėtinis neperšvarias turįs rankas ir kąd jis būk tai žinojęs apie visas tas vagystes ir paleistuvingą paulinų gyvenimą.

Spėjama dar baisesnis daigtas. Dvejata mėnesių atgal staiga mirė tėvas Jodelė. Jis, kaip sako, pirmas patėmijo, kad kur tai dingsta vienuolyno brangenybės ir nenorėjo apie tai tylėti. Po to jis greitai mirė. Dabar norima išreviduoti jok kūną, kad persitikrinti apie jo mirimo priežastį. Spėjama, kad ir jis buvo nužudytas tėvo Damazo.

Sutraukdami visa tai krūvon, galime vieną tik pasakyti: Garsinga ir šventa Čenstakava pasirodo esanti lizdu šventvagystės, paleistuvystės ir žmogžudystės.

Tai ten, į tą visokių nedorybių lizdą plaukė ir mūsų lietuvių kruvinai uždirbti skatikai dešimtimis tūkstančių, tai ir mūsų žmonelių pinigai ėjo paleistuvių užlaikymui.

Tėvai paulinai bando teisinti save. Sako keli iš jų taip bjauriai elgęsis. Kiti gi esą nekalti. Bet tas jų teisinimas mažai ką teintikins. Vyskūpas jau atėmė iš jų vienuolyną ir perdavė svietiškiems kunigams. Bet ar tai gelbės? Ar ne geriau būtų, kad visų tų turtų prižiūrėjimas būtų pavestas tam tikriems žmonių išrinktiems svietiškiems sindikatams? Tas atsitikimas parodo vieną, kad bažnyčios turtą turi daboti patys tikintieji, patys parapijonys, nepavesdami jų vienu kunigų globai. Baigdami, pastatysime klausimą, kad ta revizija išaiškintų: kaip ir kam yra suvartojamos aukos Lietuvos stebūklingų vietų?

(Iš "Lietuvos Žinių").

Pakars dr-ą Crippeną.

Londonas. — Teismas pripažino kaltu dr-ą Crippeną užmušime jo žmonos artistės Elmore Belle. Slapstydamosi po atliktai žmogžudystei, Crippen pabėgo Amerikon su savo mylėtine Le Neve. Manyta,

būk ir ji dalyvavo toje žmogžudystėje, bet teismas atrado ją nekaltą ir paliuosavo.

Nelaimė Neapoliuje.

Neapolius, spal. 25.—Didi audra, kilusi sykiu su ciklonu, debesų pratrūkimų ir marių išsilėjimų nušlavė visą pakrantį Neapoliaus užtakos ir salą Ischią. Tuo pačiu sykiu išsiveržė vulkanas Vezuvijus, kurio išmestos lavos storumas vietomis buvo 20 pėdų. Audroje žuvo 100 žmonių suvirš, vulkano gi lava užpylė 17 ypatų. Pagelbai nukentėjusių jau surinkta \$400,000.

Kaip veikia anglų policija.

Jau bus mėnuo, kaip anglų policistai areštavo Francūzijos mieste Marseliles pasprukusį jiems iš naujų Indijos revoliucionierių Savarkarą. Areštavo ir išsivežė į Kalkutą.

Štai kokios aplinkybės, kuriose veikė anglų policistai Francūzijoje, o jas nurodo Savarkaro advokatas:

1) Savarkarui neleido susikalbėti su Francūzijos valdininkais, kuomet garlaisis, kuriuom Savarkaras buvo gabenamas, plaukė Francūzijos vandenimis;

2) Anglų policistai gaudė politišką pabėgėlį francūzų žemej ir varu jį suėmė;

3) Savarkaras buvo laive surištas ištisas 24 valandas, kur nebuvo duota francūzų valdžiai apie tai žinia.

“Panašiose aplinkybėse,” užbaigia advokatas, “būtų svarbiausia, kad Savarkaras patsai apie visą galėtų išpasakot francūzų valdžiai. Bet tatai tegalima tuomet, jai Francūzija iš Anglijos to rimtai pareikalautų”.

Tarp kitko, Kopenhageno terptautiškasai socialistų susivaziavimas protestavo prieš Savarkaro suėmimą, kur buvo peržengiama teisės, kurios užsisistoja už politiškus prasikaltėlius bei pabėgėlius.

(Iš “Rankpelnio”).

Paiškinimas kuopoms ir visiems SLA. nariams.

Dėlei išsiuntinėto laiško spalio 5 d. SLA. kuopų viršininkams, gaunu nemažai užklausimų, reikalaujančių aiškesnio supratimo reikale čarterio ir daktarų kvotėjų; todėl šiuomi per organą atsakau ir paiškinu visų narių žiniai.

1. Kadangi dabar kuopoms bus išduotas naujas čarteris nuo SLA., ant kurio yra vieta inrašymui 10 narių vardų, kaip kuopos inkurėjų, todėl ir yra reikalaujama, kad kiekviena kuopa iš savo narių išsiskirtų, kokius ji nori, ir tų narių vardai ir pravardės bus Susivienijimo sekretoriaus inrašyti į čarterį ir čarteris prisiųstas kuopai. Geriausiai dera paduoti seniausius kuopos narius ir kuopos viršininkus. Ku-

ri kuopa dar jauna ir neturi 10 narių, tai gali paduoti visus narius, kiek turi. Naujasis kuopoms čarteris yra dviejuose kalbose: angliškoje ir lietuviškoje, taip kad kiekvienas narys galės perskaityti ir suprasti, kas jame yra pasakyta.

2. Pagal tiesų reikalavimą, nuo Naujų Metų prisirašantieji prie SLA. bus priimami per aplikacijas ir daktarų kvotėją, užtai kiekviena kuopa turi dabar išanksto pasiskirti sau vietinį daktarą ir jo adresą priduoti Susiv. Sekretoriui. Instojimo mokesčiai bus pusė siųsta Centran, o kita pusė pasilikis kuopoje, todėl iš jos kuopa apmokės savo vietiniam daktarui už apžiūrėjimą kandidatų sveikatos ir užrašymą ant tam tikros blankos visų užklausimų atsakymų.

3. Kuopos, kurios dar nėra gavusios konstitucijos, malonės man parašyti, suteikiant kuopos tikrą adresą, o bus prisiųsta. Mokesčių knygelės nariams ir visokios blankos, kokios tik bus reikalingos prie naujos sistemos, yra spaudoje ir netrukus bus prisiųstos kuopoms dovanai, tik meldžiu tų visų kuopų, kurių teisingo adreso nebuvo paskutinėje atskaitoje arba persikeitė viršininkas, paduoti man adresą, kuriuo bus galima siuntinius pasiųsti.

Apie Susiv. namą N. Y. parašysiu sekančiame “Tėvynės” num.

SLA. prez. *M. J. Damijonaitis,*

SLA. kuopų Viršininkams.

Gerbiami kuopos Viršininkai:—

Šiuomi pranešame, kad tikrą apleido spaudą naujai sutaisyta ir priimta XXV Jubilėjinio Seimo SLA. KONSTITUCIJA, sulyg tiesų ir reikalavimų Suvienytų Valstijų, kuri ineina į galę nuo 1 dienos sausio, 1911 m. Jas gavę (iš So. Boston, Mass.), tuojaus išdalinkite po vieną kiekvienam SLA. kuopos nariui, kad sulyg jos žinotų SLA. reikalus ir elgimos.

Pasiskirkite ir pridukite Centro Sekretoriui 10 narių, kurių vardai ir pravardės turės būt inrašyti čarteryje, išduotame nuo SLA, pagal tiesas Suvienytų Valstijų.

Išsirinkite savo kuopai daktarų kvotėją, kuris turės tiesą ištirt stovį sveikatos tų visų, kuriė norės pastot SLA. nariais ir tuos narius, kurie norės persikelt prie augštesnio laipsnio apsaugos. Išsirinkę toki daktarą, tuojaus praneškite Centro Sekretoriui, paduodant jo pilną adresą.

Konstitucijos ir kiti permainymai yra daromi, ne dėl panorėjimo XXV Seimo delegatų, kaip nekurie yra išsvajoję, nebuve seime, bet tas yra reikalaujama legališkai, kad tokia organizacija turi prisilaikyt Suvienytų Valstijų taisyklių ir nurodymų, po kurių globa gyvuoja SLA. kuopos. Kaip buvo ikišiol SLA., galima pasakyt, pasislėpęs, toliau taip būt negali, nes parodo atsitikimai vienas po kitam, išeina į aikštę, jog mūsų Susivienijimas neturėjo tikrų pamatų, ant kurių leidžia Suvienytų Valstijų tiesos jam egzistuoti. Todėl, norint, kad mūsų organizacija augtų ir bujotų, be slėpimosi nuo tiesų, turi užvest tokią tvar-

ką, kokią vartoja visos civilizuotos tautos ir didžiausios šios šalies organizacijos.

Varde SLA. Centro valdybos,
M. J. Damijonaitis, SLA. prez.

Kam patinka tokios reformos?

Kaip jau daugeliui žinoma, nuo XXV SLA. Jubilėinio Seimo, tapo apkapotos narių tiesos ir beveik atimtas nuo jų balsas. Per invedimą Susivienijiman taip aštrios cenzūros, nariai nebeturi galės liuosai išsireikšti per organą "Tėvynę" (kuri tam tikslui tik ir turėtų tarnauti) kaslink apkalbėjimo bei pagerinimo mūsų organizacijos reikalų, kurių nė kiek nemažiau, negu pareitais metais, bet, atpenč, dar dvigubai daugiau tokių dalykų, kurie būtinai reikalauja apkalbėjimo, kaip ve: Ką turime daryti su spaustuve "Tėvynės" ir jos turtu ir kaip prieinamiau ją galėtume perkelti New York'an savo nuosavuosna namuosna? Kokiai administracijai ir ant kokių išlygų turėtų būti pavesta abelnas Centro namo tvarkymas bei prižiūrėjimas? ir t.t.

Tas viskas nariams yra nežinoma ir, be abejonės, kiekvienam nariui būtų žingeidu žinoti, bet jiems tas nėra galima, nes užėmus redaktoriaus vietą p. K. Vidikui, "Tėvynė" liko apvalyta nuo apkalbėjimo SLA. reikalų, o prikimšta neva moksliskų straipsnių*).

Prieš dabartinį "T." redagavimą neturėčiau nieko ypatingai pasakyti, jaigu tik nors truputis "Tėvynės" vietos būtų liuosai leista apkalbėjimui SLA. reikalų o kad to nėra, tai skaudžiai atsiliepija netik ant kuopų, bet ir ant visų Susivienijimo narių.

Pavesti visus draugijos reikalus sutvarkymui vientik Centro viršininkams irgi būtų besąmoninga.

Kadangi nei vienas žmogus nebuvo neklaidingas ir kiekvienas, ką nors veikdamas, galėjo padaryti klaidą, tą-pat gali ir mūsų viršininkai padaryti. Iš to paskui gali kilti neužsiganėdinimas bei prieštaravimas iš pusės narių prieš Centro viršininkų atliktus darbus. Todėl ir esu priešingas pavedimui visų draugijos reikalų į rankas keletu ypatų, neatsižvelgiant ant to, kad ji susideda iš 10,000 narių ir kad kiekvieno iš jų yra šventa priederme, pagal senąją konstituciją, rūpintis labu ir pakėlimu ant augštesnio kultūros laipsnio SLA. narių. Tad čia ir pasirodo perankstus invedimas naujų reformų bei nepildymas taip gražiai skambančių paragrafų instatuose, o taipgi nesinaudojimas narių lygiomis tiesomis, kaip tai, visuotinu balsavimu, už kurį tiek daug reikėjo kautis....

Draugai, prie darbo: tvarkikime visi draugijos reikalus, nes mes visi lygiai esame budavotojais jos.

J. D. Tauptis.

*. Nei vieno straipsnelio Sus.reikaluose nesulaikėme ir džiaugiamės, jaigu kas rašo apie SLA. Kas link redaktoriaus, tai jam, sėdint redakcijoj, yra sunku smulkmeniškai žinoti apie Centro namą, kuopų reikalus ir t.t. ir rašyti apie jų ir narių dalykus, jaigu jau patys nariai jais nesirūpina ir nieko nerašo; tai ne mūsų kaltė. Juk nuo 25 seimo mažai ko ir tebuvo rašyta, apart Centro Valdybos ir 25 seimo kritikavimo.

MARGUMYNAI.

KAIP IŠSIDIRBTI GERĄ ATYDĄ.

Reikėjo šitą straipsnį užvardyti: "Kaip išsidirbti koncentraciją", bet kad tankiai atsitinka, jog žmogus, nesuprasdamas antgalvio, praleidžia straipsnį neskaitęs, tai padėjau čia dabartinį antgalvį. Kas tai yra koncentracija? — Koncentracija yra suvedimas bei atkreipimas visos atydos į koki-nors vieną dalyką vienu laiku ir užturėjimas tos atydos ant pažymėto daigto taip ilgai, kaip ypata nori ir gali. Žemiaus nurodysiu keletą būdų, per kuriuos galima išauklėti koncentraciją:

Užsiimk skaitymu, kada žmonės arti tavęs garsiai šneka. Juo sunkiau skaityti ir skaitymą suprasti prie tokių aplinkybių, juo daugiau reikia ištvėrimo ir atydos intempimo.

Atmink, kad neužtenka skaityti tiktai žodžius: reikia pasirinkti sau skaitymą apie tokį dalyką, kuris tave interesuoja ir priversti protą užmiršti apie visus kitus reikalus, išimant tai, apie ką skaitai; ir skaityk, kad suprastum. Privalai nuo to neatlėžti, nemesti skaitymo, net jaigu tai ir labai būtų sunku ir reiktų skaityti po kelis syk tą patį sakinį. Laikyk savo protą varžiai prie to, ką darai ir tęsk skaitymą. Taip tvirtai priversk savo protą insigilinti skaityman ir persiimti minčia to, ką skaitai, kad, jaigu kas prašnekintų tave, tu galėtum atsakyti ir toliaus tęsti savo skaitymą be pertrukio. Tas pagelbės tau padaryti kitą žingsnį, kuris padės tau tęsti tavo minties liniją kur tu nebūtum, nepaisant jokių aplinkybių; bet tu turi lavinti savo protą, idant galėtum tai atsiekti.

Vienas geriausių būdų lavinimui proto koncentracijoje yra pasilikti vienam savo kambaryje ir užsirašyti mintis, kurios galėtų kada-nors kitiems naudą atnešti. Tu atrasi, kad, besistengdamas tarnauti kitiems, patsai sau daugiausia patarnausi. Klauskis pats savęs: kaip aš galiu kitiems geriausiai patarnauti? Tėmyk savo pažįstamus ir žiūrėk, kokiais darbais jie užsipelnyja panieką ir nesmagumus.

Jieškok savyje gyduolių nuo panašių darbų arba, kitais žodžiais, teiraukis, koku būdu tu galėtum ir pats išvengti nenaudėlių darbų, ir kitus atitraukti nuo jų. Tad atydžiai užsirašyk savo mintis, o jaigu jos bus reikalingos žmonėms, visuomet atras sau pripažinimą. Bet čia susiduriame su dviejų klesų protais: viena klesa yra tai tie, kurie užturi savo mintis savyje, užuot jas apgarsinus visuomenei, kuri kartais galėtų turėti sau didelę naudą iš jų; kita gi klesa yra toki, ką turi didelį palinkimą pasigarsinti viešai savo nesubrendusiomis, neapsvarstytomis mintimis, iš kurių vargiai begali turėti kokią naudą žmonės. Atydžiau apsistojus ant to dalyko, kiekvienas galės atrasti, kurion kleson jis priguli.

Yra gamtos instatymas, kad, kur esti reikalavimas, tenai esti ir aprūpinimas bei pakakinimas to reikalavimo. Patvirtinimui to pasakymo turime davadą, kad visuomet yra reikalaujami daigtai, kurie yra nau-

dingi arba reikalingi; jaigu turi ką-nors verto, žmonės priims, dargi jieškos to, ir tu turėsi progą žmonėms patarnauti.

Atmink, kad, jaigu niekas kitas jau nepasinaudotų tavo geriausiomis pastangomis patarnauti žmonėms, tai tu pats turėsi didelę naudą iš savo darbo, nes išdirbsi savyje tvarką, tikslišką ir protingą mąstymo būdą; gerai gi išlavintos mąstymo jėgos yra užtikrinimu pasisekimo by-kokiame užsiėmime bei profesijoje. Be to, gyvenimas gali skaitytis už gyvenimą tikrai, kada žmogus išvysto savyje tikrą, pamatuotą, tvirtą mąstymą.

Vartok savo mintį prie kiekvieno darbo, ar tai būtų namų statymas, ar mašinos konstrukcija, ar knygvėdytė, ar kitas kokis, kad ir paprastas, darbas. Pirm, negu ką pradėsi, būtinai smulkmeniškai apvarstyk. Tuomi prisipratinsi save gyventi protu ir išvystysi koncentraciją, taip reikalingą, idant atsiekti ką-nors gyvenime. Negali turėti supratimo, jaigu nebuvai ikišiol mąstęs rimtai, atydziai ir ištvėrianičiai, ką galima nuveikti giliu, išlavintu mąstymu bei koncentracija. Jau senovės žmonėms buvo žinoma, kad per koncentraciją žmogus gali nuveikti tokius darbus, ingyti tokias žinias, kad jis negalės pats sau tikėti, kad tai buvo galima.

Pašvėsdamas prigulintį laipsnį atydos toms tiesoms ir pritaikydamas jas prie savo kasdieninio gyvenimo, po nekurio laiko atrasi, kad tu ingijai galę lengvai susikoncentruoti ant tave interesuojančių dalykų ir klausimų ir taipogi atrasi, kad tai gali padaryti, kada tau užėina noras, virš to, pamatysi, kad gali ne tikrai mintyti apie ką nori, bet ir pertraukti savą mintis, kada tau patinka. Galėjimas sustabdyti tūlą mintį tarpais yra toksai svarbus, kaip ir galėjimas mislyti, apie ką užsimanai. Daug ypatų prarado savo kariėrą, savo laimę vien iš priežasties to, kad nemokėjo sustoti mislyti apie vieną daigtą, kuomet aplinkybės reikalavo veikti ar mislyti visai apie kitką.

Reikia atminti, kad mislyti reiškia dirbti ir kad perilgas mislijimas taip išsemia ir nuvargina žmogų fiziškai ir dvasiškai, kaip fiziškas darbas. Taigi lygiai yra svarbu mokėti sustoti mislyti, kada esi protiškai pailsęs, lyginai, kaip sustoji dirbęs, kada esi fiziškai pavargęs.

Studijok būdus, bei metodus, kuriais pradedi ir tęsi savo mintis, o taipgi metodus, kokiais tu gali sustabdyti mintis, kuriosna esi insigilinęs. Tėmyk skirtumą tarp minčių, kylančių iš jausmų ir sukonzentruoto proto minčių. Pavyzdžiui, kada tūlą laiką esi intemptai mislijęs, nukreipk ūmai savo protą nuo minties, kuria buvai užsimąstęs, ir pasilsėk valandėlę. Pakreipk savo protą prie ko-nors linksmo, bet, darydamas tai, atkreipk domą į savo jausmus ir savo proto stovį. Pasiziūrėk, ar gali staiga nuo linksmo ir lengvo ūpo pereiti prie paliktos rimtosios minties; tada vėl pakreipk savo ūpą linksmo ir berūpestingon pusėn, visą laiką tēmijant, kaip atsibūva tie procesai. Tas greičiau atidarys tau duris į pažinimą savęs, negu

kas kitas, kuo tu stengtumeis ingyti paties savęs pažinimą.

Ne vientik patartina yra gilintis į procesus, kuriais pradedi mintį ir sustabdyti ją, bet taipgi velytina, kad artymai studijuotum kiekvieną savo jausmą, jieškodamas jo priežasties. Egzaminuok rūpestingai, kokia tai yra mintis, kuri sujūdina, sukelia tave, o taipgi, kokia mintis prašalina bei panaikina kokį susijudinimą. Su laiku čia atrasi sau ginklą nuo daugelio nesugalėjimų, nes surasi, kad daugelis ligų paėina nuo netikusio proto stovio.

Žmogus pradeda gyventi, kada jis pradeda mintyti. Užtat žmogus privalo išdirbti savyje augščiau-sią galimą minties stiprumo laipsnį, nors to tikslo ir nebūtų galima atsiekti lengvu būdu. Prisilaikydama paduotų patarimų net paprastų protiškų pajėgų ypatą, sugiebs pasikelti augščiau už didelių gabumų asmenį, nemokantį sukonzentruoti savo proto, ir pamatys gyvenime daigtus, dėl kurių užsimoka gyventi. (Pagal Buttler).

J. Alyras.

Vyturiuks.

Zvėris.

Luknaičių grįčioje beveik kiekvienas buvo užsiėmęs darbu: Onytė prausėsi; Kazys, bernas, kapojo malkas; Marė gi Luknaitienė stovėjo pas pečių ir kepė silkes. Luknaitis, 40 metų žmogus, sėdėjo pas stalą ir pasakojo kokią-tai senų gadynių pasaką, o Jonukas su Juozuku, Luknaičio sūnų, sėdėjo ir klausėsi.

Pabaigusi kepti silkes, Luknaitienė sudėjo ant torielkos ir nešė prie stalo; bet, priėjusi arti stalo, lyg nusistebėjusi, tarė:

— Nugi šienelio dar neuždėjot.

— Gal dar atnešto nėra?— užklausė Luknaitis, — ar atnešėt, vaikai? Juk žinot, kad šiandien kūčia.

— Ne,— atsakė Jonukas su Juozuku.

— Tai bėgk tu, Juozuti, atnešti, — tarė motyna.

— Mama, aš neisiu, bijau.

— Jonukas padės. Joneli, padėk jam.

Ir vaikai, abudu pašokę nuo suolo, užsimovė ant galvos kepures ir ėjo daržinon.

Lauke buvo šalta ir ramu. Einant, po lojų girgždėjo sniegas. Ten kur toli-toli, gal už kokio ketvirtos kaimo, girdėjosi šuns lojimas.

Juozukas staptelėjo, paklausė ir tarė:

— Tai mūsų dėdės Margius loja.

— Tai kad tu ir pažįsti,— užginčijo Jonukas.

— O kaip gi, jis man užginčys! Aš darbe jo skūrą pažinčiau.

Taip besiginčydami apie dėdės Margių, inėjo daržinon.

Daržinėje buvo tamsu, nors akin pirštu durk. Bet vaikai jau buvo gerai pripratę ten vaikščiot, todėl ir šieną greit atrado, ir pradėjo patamsyje pešt.

Bepešdami šieną, vaikai sušalo ir ėmė pustytis

nagus.

— Ar žinai ką, Juozuk?—tarė Jonukas.

— Na, o ką?

— Pasiauskim, tai bus šilčiau.

— Valei.

Ir berniukai abudu susikabino glėbyn imtūsi. Ilgai tūšėsi, neingalėdami viens vieno. Bet kadangi Jonukas buvo jau 14 metų, o Juozukas dar tik 13, tai Jonukui ir pasisekė Juozuką apgalėt.

Ilgai Juozukas spardėsi ir norėjo ištrūkt iš-po Jonuko; bet kur tau! Tas, prispaudęs, laiko ir neleidžia. Ant galo Juozukas net supyko ir pradėjo keikt:

— Leisk rup... , ba kaip atsikelsiu, tai...

— Tai dar, mat toks, ką gali,—tyčiojos Jonukas.

— Ir leisk, kad sakau.

— Neleisiu gi,—tai ką?

Juozukas, pasispyręs iš visų pajėgų, išsivertė iš-po Jonuko, ir, nutvėręs jo kepurę, sviedė augštyn ant šieno.

— Va, ir te tau! Dabar nusiimk.

Jonukas šoko su kumščia prie brolio, šaukdamas:

— O kas užmetė, ar ne tu?

— Tai ką?

— Tai tu turi ir nuimt.

— Kieno kepurė, tegul tas ir nusiima.

Jonukas, matydamas, kad jo nebijo brolis, pasiėmė kopėčias, pasistatė ir lipo ant šieno kepurės nusiimtų, o Juozukas, žemai stovėdamas, juokėsi, kad intaisė broliui "baiką".

Jonukas, užlipęs ant šieno, staiga nusiminė. Pačiame pasieny blizgėjo keturios didelės akys.

— Tai žvėris, su keturiomis akimis, — pamislįo jis, ir, kaip žaibas, kopėčiomis pasileido žemyn. Nulipęs žemyn, sušuko:

— Bė-ėgkim, Juozuk!...

— Kas pasidarė?

— Bė-ėgkim!... žvėris!...

Ir abudu vaikai, kaip vėjai, nešėsi grįčion.

Inbėgę grįčion, išbalę, drebėjo, lyg drebulės lapai, ir negalėjo šnekėt.

— Kas atsitiko?—klausė motyna.

Vaikai tylėjo.

— Ar išsigandot ko?

Vaikai linktelėjo galvomis.

— Ko gi? sakykite!

— Žvėris...

— Kur tas žvėris?

Ant mūs šieno. Aš mačiau, su keturiomis akimis, žvėris.

— O, Pons Diev augščiausias! Kas ten per žvėris?...

— Su keturiomis akimis, akys blizga,— pasakojo Jonukas.

Visi subėgo pas vaikus ir klausinėjo apie matytą žvėrį. Galiausiai Luknaitis tarė:

— Tai reikia eit išvyt. Kazi, tu eik pašauk kaimynų.

Kazys be kepurės bėgo per kaimą ir šaukė:

— Vyrai... moterys... žvėris su keturiomis akimis... ant mūs šieno!... Ateikit pagelbon!...

Ir, jam berėkiant ir bebėgant, paskui jį jau bėgo keletas desėtkų apsiginklavusių vyrų ir moterų.

Subėgę pas daržinę visi, nei iššnekėt iš baimės negalėjo, nors rankose turėjo, kad ne šautuvą, tai taip kokį-nors inrankį.

— Na, o kas dabar eis į daržinę pirmutinis?— klausė Mikučių Petras.

— Eik tu, juk tu drąsus.

— Aš neisiu, bijau.

— Tegul eina pirmiausia pats Luknaitis, o kiti eisim paskui jį,—kamandavo Gorčių Raulas.

— Taip, taip jis turi eit pirma, — rėkė keletas balsų.

Taip ir buvo. Luknaitis ir dar keletu drąsių vyrų su šakėmis rankose ėjo daržinėn liptų ant šieno ir išvytų žvėries, kur praeitą naktį dar jis pats, Luknaitis, nakvojo, bet apie tai visai buvo pamiršęs. Mat, jis buvo išvažiavęs jomarkan, kad ką-nors pasipirkt šventėms ir, parvažiavęs vėlai, negalėjo ineit grįčion; tad užlipo ant šieno ir atsigulė. Guldamas gi, jis nusiavė kelnes, kurios buvo dar tik nesenai pasiūtos, kad nesuglamžyt. Taipgi josna siūvėjas Garnys, kad geriau patikt arba pagražint savo darbą, insiūvo keturis labai blizgančius sagučius. Eidamas išryto grįčion, Luknaitis pamiršo ant šieno tas kelnes.

Luknaitis pirma, o kiti paskui, atkišę geležines šakes, lipo ant šieno. Bailesnieji gi su šaudyklėmis, drebėdami, apstoję daržinę, laukė išbėgant žvėries.

Nauji raštai.

Geografijos vadovėlis, skiriamas Lietuvos mokyklai su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Parašė *Juozas Gabrys*. Žemlapius braižė A. Levy ir A. Braks. Veikalas premijuotas vadovėlių konkurse. Pysl. 77, kaina 75c.

Lietuvoje. (Kritikos žvilgsnis į Lietuvos inteligentiją). Parašė Sofija Čiurlianienė (Kymantaitė). Juozapo Zavadzčio išleidimas, Vilniuje, 1910. Pus. 83.

Lietuviai Amerikoje, sutrauka kalbos, laikytos 5 d. birželio, 1910 m., Chicago. Parašė *Dr. J. Šliupas*. Laisvamanių Susivienijimo No. 9. Pysl. 20., kaina 10c. Pelną nuo šios knygelės autorius skiria Amžinosios Stipendijos surengimui.

Mačio-Kėkšto eilės. Pittsburg, Pa. Leidimas ir spauda Brolių Baitrušaičių, 1910 m. Pysl. 96, kaina 50 c.

Pažvelgus aigal. Sociologiškas romanas. Vertė *Pranas Siulelis* iš *Edward Bellamy*. Brooklyn, N. Y., spauda ir lėšos "Vienybės Lietuvninkų", 1910 m. Pysl. 356, kaina \$1,00.

Susirinkimai SLA. kuopų:

Mt. Carmel, Pa. 52 kp. SLA. nepaprastas susirinkimas atsibus 6 d. Lapkričio, Nedėlio, 1910 m., 2:30 val. po pietų, svetainėj A. Svidersko po num. 300. Teiksitės visi nariai prisidėti, nes bus dalinamos naujos konstitucijos. Sekr. Ant. Bagdonas.

So. Boston, Mass. 33 kp. susirinkimas 6 d. lapkričio, 2:30 po pietų, po No. 339 W. Broadway.

Minersville, Pa. 13 kp. SLA. bus laikomas susirinkimas 2 dieną Lapkričio. Malonėsite visi draugai susirinkti. Sekr. J. Mikalavičius.

Kas turi?

Malonėkite tuojaus man pranešti, jai pas ką randasi 1893 ir 1894 metų "Lietuv. Vienybės" kompletai ir ar aš jų negalėčiau trumpam laikui gauti. Už paskolinimą busiu dėkingas iš širdies. Su pagarba

Juozas Laukis, 2951 Union Ave., Chicago, Ill.

Atsišaukit!

August Smith, kuris gyveno 1890m. Dayton ir Hamilton, Ohio. Chas. Tamašaukas, išvaziavęs iš Homestead, Pa. į Shamokin 1901 m. Atsišaukite prie senovės draugo dėlei svarbaus reikalo šiuo antrašu: G. A. Matulis, Box 17, W. Fitchburg, Mass.

Ant pardavimo.

Parsiduoda didelis namas, salionas viename šone, štoras kitame, ant keturių grindų, atneša suviršum \$200.00 randos į mėnesį. Norėdami pasižinoti per laiškus adresuokite šiaip:

J. G. Alenskas, 80 Granet lane, Wilkes Barre, Pa. Ypatingai pakalbėt galite mane rast ant trečių padlagų, No. 12 So. Main st. štoro. (45)

Dainas

Vertes \$1.00 gaus visi, kurie pas mane užsirašys laieraščius užsimokėdami \$2.00 metams,

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ,
LIETUVŲ,

KOVŲ arba

LAISVŲ MINTŲ.

Pinigus siųskite per money order šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, P. O. Box 62, NEY YORK, City

Pirmadieninis laikraštis.

"LIETUVIŲ ŽINIOS" tik 75c. ant metų \$1.00 ant 2 metų. Naujiems užsirašiusiems laikas rokuosis nuo 1911 m. ir prisiųsiu puikų kalendorių ir pajieškojimą patalpinskiu dovanų. Ant pažiuros siunčiam 3 mėnesius už 20c. Pinigus ir žinutes siųsdami adresuokit

G. A. BARONAS

"L. Ž. Box 51, McKees Rocks, Pa.

'LAISVOJI MINTIS'

Vienintelis mėnesinis mokslo ir literatūros laikraštis, talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo šakų: **Historijos, Kultūros Historijos, Gamtos Mokslų, Draugijinių Mokslų, ir tt., lygiai ir originališkai parašytas apysakas iš mūsų gyvenimo.**

Kaina metams \$2.00; pusei metų \$1.00; į užsienį \$2.50

Kas, prisiųsdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems "L. MINTI" metams duodame knygų už \$1.00, užsirašantiems pusei metų už 50c.

Pasiskubinkit — dovanas neilgai tedsosime.

Adresas:

"LAISVOJI MINTIS"

1401 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Pranešimas!

Garbios lietuvaitės, pranešu jums, kad aš darau puikiausius siutus, visokios mados, priegtam išsiuvinėju dailės kvietkas. Siuvu šliubaunas ir baliams dreses, taipgi ir žiemines. Viską padarau at-sakančiai, tad kreipkitės su siuviniais pas savą. (43)
ONA ČEPULIONIENE, 291 4th St., SO. BOSTON, Mass

Atminkite, kad žinios iš Amerikos Lietuvon ir atgal, tik į mėnesi vuvaiškčioja. Taigi nesivėluokite.

Užsipirkite 1911 metams

Lietuvos Ukininką

Kaina: 1 dol. 65 cent. (3 rub.) metams, 83 c. (1 rub. 50 kap.) pus-mečiui **Lietuvoje.** **Kaina:** 2 dol. 20 cent. (4 rub.) metams, 1 dol. 10 cent. (1 rub.) pusmečiui **Amerikoje.**

Visi metiniai ėmėjai 1911 metais gaus:

- 52 NN "LIETUVOS UKININKO"
- 26 " "ŽEMĖS"
- 13 " "MOKYKLOS"
- 12 " "SVEIKATOS"
- 13 " "JAUNIMO SKYRIAUS"

1 DIDELĮ KALENDORIŲ 1912 METAMS.

SĖKLŲ išbandymui (tik tas, kas užsisakys iki kovo 1 d.)
UKIO PADARGŲ (tik kaikiuriems — premijoms už geriausius raštus).

Bėto, kas primokės prie metinės prenumeratos 25 kap. (14 centų), tas gaus naują spalvuotą (su etnografiškaisiais rubežais) **Lietuvos Žemlapį**, kuris šiaip parsidav. n. po 50 kp.

Kas įsirašys į LIETUVOS UKININKO BENDROVĖS narius ir užsimokės 25 rub., tam laikraštis su priedais ir dovanomis visuomet eis DOVANAI. (taigi čion duodasi iki 16 proc.)

Vieną numerį pasižiūrėjimui siunčiame dovanai.

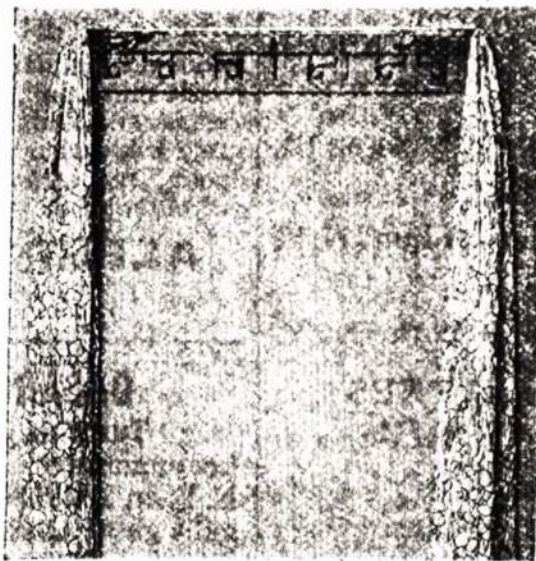
Užsisakyt galima nuo kiekvieno mėnesio pradžios.

Pinigus priimame ir money orderiais, tik orderj reikia įrašyti kas siunčia pinigus-

Kviečiame brolius Amerikiečius, kad patys užsipirktų mūsų laikraštį, kad užpirktų jį savo artimiesiems Lietuvoje pasilikusiems, kad platintų ir palaikytų.

ADRESAS: Vilnius Semionovskaja 10-1 "Lietuvos Ukininkas", Russia—Lietuva.

Gera proga naudotis, tik perskaitykite!

o suprasite vertę šio naujai išrasto klozeto,

kuris tapo užtvirtintu per patentų komisiją Washington D. C.

Tai yra labai naudinga vieta pasikabinti m u i drapanų. Į tą klozetą galima sukabinti tiek drapanų, kiek į paprastą šėpą. Kas moka saugot drapanas, tas perka šėpą ir moka \$25 00 iki \$50.00. Mūsų išdirbti klozetai lygiai geri kaip puikiausia šėpa ir parsidoda nuo 50c. iki \$1 25. Iš šonų ir prieš-

kio užtraukus kortiną, viskas gražiai užsidengia. Ant viršaus lentina dėl skrybelės ar ko kito. Todėl tie klozetai tinkami į puikiausius rūmus, ofisus arba ir į paprastą rūmą. Kadangi daugelyje namuose klozetų nera, tad drapano pakabintos ant vinučių labai pasigadina, už tad atkreipiame atydą kad už labai menkus pinigus galite nusipirkt naudingą sau daigtą.

Už 3 pėdų ilgio su dubeltavais vagiais 50c. Su uždangalu \$1 00

Už 4 pėdų ilgio su 8 vagiais 75c. Su uždangalu \$1 25.

Mūsų apigardoj jau parsidavė daugiau kaip 600 tokių klozetų ir visi yra užganėdinti. Norintieji nusipirkti tokį klozetą teiksitės atsikreipti žemiau padėtu antrašu: Su pagarba jūsų viengentis KAZYS KUKANSKIS.

Dėl geresnio praplatinimo reikalaujame agentų į šiuos miestus: New York, Brooklyn, Chicago, Philadelphia, St. Louis, Pittsburg, Boston, Baltimore, Providence, San Francisco ir kituose mažesniuose miesteliuose. Agentam skiriam gerą nuošimtį.

Chas. Cook

628 E. Main st., New Britain, Conn.

Nariams SLA. knygos už puse kainos.

1 Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217 kaina	50 c.
2 Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
3 Dėdai ir Gražina, pusl. 81	25 c.
4 Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
5 Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
6 Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
7 Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
8 Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9 Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
10 Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
11 Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
12 Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13 Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14 Našaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
15 Petras Zemaitis, pusl. 69	20 c.
16 Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
17 Dirva, pusl. 123 1898 m. vienas num.	75 c.
18 "Tėvynės" komp. 1896. 1897. 1898 ir 1899 m. po 50c	

SLA. Centro Valdyba.

PREZIDENTAS:

M. J. Damijonaitis,
812 — 33-rd St., Chicago, Ill.

VICE-PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

SEKRETORIUS:

J. Žemantauskas,
39 W. Porter St., Waterbury, Conn.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBĖJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

B. K. Balevičia,
260 E. Main St., Amsterdam, N.Y.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

KNYGIUS ir "TEVYNES" ADMINISTRATORIUS

S. Astramskas,
318 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ukėsiškos popieros. 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstiją ukėsu. Kur ir kada galima paduot prašyną. 4 Ką turi žinoti pakol gausi ukėsiškos popieros. 5 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliskai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė kožnam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. Kaina 25 centai. Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
% Clerk of Court, POTTSVILLE, PA.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinoms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniskas veļavyas, Szarpas, Juostas, ženklellus, kepures ir marszalkoms paredus, telpgi visus bažnytinius aprėdalu. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė

nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldyme
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
Skaudėjimo:
Šonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptینگoms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškia (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi rašykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas štornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N.Y. in SCRANTON, PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galite gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCIUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU, KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPČIU, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIU LITARU. ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatomis rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ už 25c., 5 tuz. - \$1.00, Perkupčiams 1.000 už \$6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, dručiai apdaryta, su prisiuntimu \$3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiųsdami tikrą savo adresą ir už 5c. markę gausit jį su 456 paveikslais ir 1.000 naudingų dalgtu. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gaut pirtk tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties

šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str., Providence Sq. SCRANTON, PA.